

ECHO

230
(879)

Rok III. Kraków, poniedziałek 23 sierpnia 1948 r.

Należy przełamać krąg milczenia

25 b. m. rozpoczyna się we Wrocławiu światowy Kongres Intelektualistów. Znaną francuską artystą malarz Andre Fougeron zamieszcza w „Humanite” artykuł p. t. „Należy przełamać krąg milczenia. Artysty i pokój”.

Autor pokreśla na wstępie milczenie pewnego odłamu prasy francuskiej na temat kongresu. Należy wszędzie głośno stwierdzać — pisze Fougeron — namiętne przywiązanie artystów do pokoju. Pamiętamy, że wskutek wojny wielu artystów zostało zabitych, okaleczonych i deportowanych, ponadto iś wszystkich nas obchodzi sprawa zachowania dzieł sztuki i twórczego ducha artystów.

Artysty wiedzą, że istnienie największych arcydzieł zdane jest na łaskę wojny. Co pozostało z Campo Sano w Pizie lub z ratusza w Rouen? Czy zniszczone miasta starożytne Saint-Lo i Caen nie były dziełami sztuki?

Zrozumiałe jest więc, że artyści powinni odczuwać szczególnie dotkliwie niebezpieczeństwo wojny. Artysty czują, że najwierniejszym ich sprzymierzeńcem w dziele wyeliminowania tego niebezpieczeństwa są masy ludowe. Nie chodzi zresztą tylko o kwestię przyszłości — chodzi o zabezpieczenie przyszłości, o zapewnienie artystom możliwości rozwoju.

Kongres wrocławski ma zająć się właśnie sprawą swobodnego rozwoju kultury. To też artyści wraz z innymi intelektualistami rozumieją, że ich własna przyszłość wiąże się ze sprawą pokoju oraz z postępem mas ludowych.

Ludzie, którzy liczą się jedynie z akcjami bankowymi, zwykli są uznawać wartość artysty dopiero po jego śmierci. Są to ci sami ludzie, którzy prą do wojny dla zachowania swych przywilejów. Jednakże masy ludowe pragnące pokoju są silniejsze. Intelektualiści z całego świata, zebrani we Wrocławiu, dokonają pożytecznego dzieła tylko wówczas, gdy zrozumieją, że sprawy pokoju nie da się oddzielić od sprawy stałego postępu mas pracujących.

W konkluzji pisze autor: „Najpiękniejszym darem, jaki złożyć może Kongres wrocławski na rzecz sztuki, będzie ustalenie warunków potrzebnych dla jej swobodnego rozwoju”.

„France Nouvelle” wyraża pogląd, że Kongres we Wrocławiu przypomina manifestację, którą przed 15 laty organizowali Barbusse i Rolland, w celu przeciwdziałania się faszyzmowi.

Pismo stwierdza, że intelektualiści, którzy wezmą udział w Kongresie, winni poczuwać się do łączności z najszerszymi masami ludowymi, gdyż Kongres wrocławski nie jest sprawą kilkuset ludzi, lecz sprawą setek milionów walczących o lepsze jutro.

„Liberation” opisuje szczegółowo porządek dzienny Kongresu we Wrocławiu i wymienia osobistości, które zapowiedziały swój udział w Kongresie.

NARADY W PERMANENCJI Anglosasi jeszcze drocą się

MOSKWA (S). Korespondent Agencji Francuskiej podał wiadomość, że wobec trudności, jakie wynikły między przedstawicielami trzech mocarstw zachodnich, ambasador Chataigneau zażądał dodatkowych instrukcji z Paryża. W Paryżu twierdzą, że Francja stawia opór planom anglosaskim w sprawie szybkiego utworzenia Trizonii.

W kołach dyplomatycznych rozszły się pogłoski, jakoby gen. Clay wysłał ultimatywne żądania władzom francuskim.

MOSKWA (S). Fakt, że projektowane na miniony piątek spotkanie wieczorem ministra Mołotowa z przedstawicielami dyplomatycznymi mocarstw zachodnich nie odbyło się koła poinformowane przypisują temu, że między państwami zachodnimi zarysowały się poważne różnice zdań.

Korespondent Reutera w Moskwie powołuje się na odpowiedzialne źródła dyplomatyczne, które twierdzą, że na ostatniej konferencji min. Mołotow miał wysunąć kwestię udziału Związku Radzieckiego w kontroli Zagłębia Ruhry. Panuje przekonanie, że opinie mocarstw zachodnich w tej sprawie nie są zgodne. Francja skłonna jest do pewnych ustępstw, gdy tymczasem Stany Zje-

dnoczone i W. Brytania nie chcą podobno dopuścić do udziału Związku Radzieckiego w zarządzie przemysłem niemieckim w Zagłębiu Ruhry.

Zdaniem korespondenta Agencji Reutera w Moskwie, było by przedwczesne mówić dziś o jakimś „rozłamie” między mocarstwami zachodnimi. Tym niemniej należy uznać za prawdopodobne, że główną przeszkodą w osiągnięciu porozumienia w rozmowach moskiewskich jest problem Zagłębia Ruhry.

Konferencja w Białym Domu

WASZYNGTON. W piątek prezydent Truman omawiał ze swym gabinetem sprawę rozmów moskiewskich i sytuację w Berlinie. Wśród uczestników konferencji znajdował się sekretarz stanu Marshall.

W tymże dniu Truman opuścił Waszyngton, udając się — jak donoszą ze źródeł oficjalnych — na 9-dniową wycieczkę swym jachtem „Willmsburg”.

Państwo Izrael zabiega o przyjęcie do ONZ

LAKE SUCCESS (PAP). Rząd żydowski wystosował do Rady Bezpieczeństwa notę, w której stwierdza, iż

państwo Izrael odpowiada wszelkim warunkom wymaganym od członka ONZ i że gotowe jest zaakceptować i podporządkować się wszystkim zobowiązaniom, przewidzianym w Kartie Narodów Zjednoczonych. Nota podkreśla, że ściśle zastosowanie się państwa Izrael do zaleceń Rady Bezpieczeństwa w sprawie zaprzestania działań wojennych w Palestynie świadczy o jego pokojowym charakterze. Rzecznik Izraela wyjaśnił, że nota ma stworzyć podstawy do wysunięcia na przyszłej sesji Zgromadzenia Generalnego formalnego żądania w sprawie przyjęcia państwa Izrael w poczet członków ONZ.

LONDYN. Według doniesienia agencji Reutera z Lake Success, rzecznik rządu brytyjskiego oświadczył, że rząd Wielkiej Brytanii nie będzie mógł poprzeć wniosku rządu Izrael o przyjęcie tego państwa do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

PIEŚŃ O ZIEMI SYBERYJSKIEJ — film odznaczony na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Mariańskich Łaźniach

O siódme SPOTKANIE zabiegają przedstawiciele mocarstw zachodnich

LONDYN. Jak donosi z Moskwy Agencja Reutera, 3 przedstawiciele mocarstw zachodnich po sobotniej naradzie w ambasadzie brytyjskiej zwrócili się tegoż dnia wieczorem do ministra Mołotowa z prośbą o wyznaczenie następnego — siódmego z kolei spotkania. Termin tego spotkania zależy od decyzji ministra Mołotowa.

Inicjatywa polska w ONZ

NOWY JORK. W piśmie wystosowanym do sekretariatu ONZ stały przedstawiciel polski przy ONZ prof. Oskar Lange zażądał, aby trzecie zgromadzenie ogólne, którego sesja rozpocznie się w Paryżu we wrześniu br. potwierdziło postanowienie Narodów Zjednoczonych dotyczące Hiszpanii a mianowicie: 1) uchwałę z 1946 roku o niedopuszczeniu Hiszpanii frankistowskiej do udziału w instytucjach zależnych od ONZ, 2) odwołanie w r. 1947 przedstawicieli dyplomatycznych państw-członków ONZ z Hiszpanii frankistowskiej.

Trzy państwa nie podporządkowały się tej uchwałce: Argentyna, Filipiny i Peru. Wbrew postanowieniu ONZ nawiązały stosunki dyplomatyczne z frankistowską Hiszpanią.

Aby „drzewo bogaczy” NIE ROSŁO DO NIEBA

BUDAPESZT (PAP). Z okazji obchodu dnia św. Stefana i uroczystości poźniwnych „Nowego Chleba” sekretarz generalny węgierskiej partii pracujących — Rakosi Matyas, wygłosił w Kecskemet przemówienie, w których scharakteryzował m. m. zadania węgierskiej polityki wewnętrznej.

Na wstępie Rakosi omówił wyczerpująco sukcesy demokracji węgierskiej na polu rozwoju przemysłu. Mówiąc o sytuacji na wsi, mówca oświadczył: m. in.:

„Dwie drogi stoją przed pracującym chłopstwem. Jedną jest stara gospodarka indywidualna, której konsekwencją jest wzmocnienie warstwy bogaczy chłopskich i dopro-

wadzenie do ruiny pracującego chłopstwa. Krocząc tą drogą pracujące chłopstwo z pewnością pozostanie w tyle.

Ludowa demokracja nie może kroczyć tą drogą. Chcemy podnieść stopę życiową nie tylko robotników w miastach, lecz i pracującego chłopstwa na wsi, by i ono korzystało z dobrodziejstw kultury i by stopniowo zacierała się różnica między wsią a miastem. Przy dzisiejszym systemie produkcji opartej o małe posiadłości gruntowe, nie możemy tego zrealizować.

Demokracja ludowa nie tylko popiera łączność pracującego chłopstwa, lecz równocześnie troszczy się o to by „drzewo bogaczy” nie rosło do nieba. Środkiem do tego jest progresja podatkowa, albowiem trzeba obarczyć większym ciężarem tego, kto ma silniejsze plecy. Trzeba też położyć kres temu stanowi rzeczy, w którym mogą kupować ziemię również ludzie nie będący rolnikami i pragnący uczynić z niej przedmiot spekulacji.

Seria KATASTROF samolotowych

NOWY JORK. W czasie startu do lotu ćwiczebnego z lotniska w Rapid City (Południowa Dakota), rozbiła się i spłonęła amerykańska superforteca. W katastrofie zginęło 17 osób.

W odległości 30 km na południe od bazy lotniczej Rapid City, uległ katastrofie myśliwiec armii amerykańskiej typu „P 51”.

PRAGA. Samolot wiozący delegację przemysłu silnikowego rozbił się w górach północno-zachodnich Czech. Trzech lotników i jeden wysoki urzędnik czechosłowackiego przemysłu silnikowego zginęli. Dwóch urzędników delegacji przemysłowej zostało ciężko rannych.

FILM TYGODNIOWY „ECHA”

Rys. Stefan Brzozowski

Kongres Intelektualistów we Wrocławiu stworzy barykadę pokoju i wolności

MANIFESTACYJNY STRAJK robotników rolnych WE WŁOSZECH

RZYM (SAP). W sobotę rozpoczął się jednodniowy strajk powszechny włoskich robotników rolnych. W strajku bierze udział 3 miliony związkowców. Robotnicy domagają się nowej umowy zbiorowej o pracy oraz uprawnień dla swych związków zawodowych.

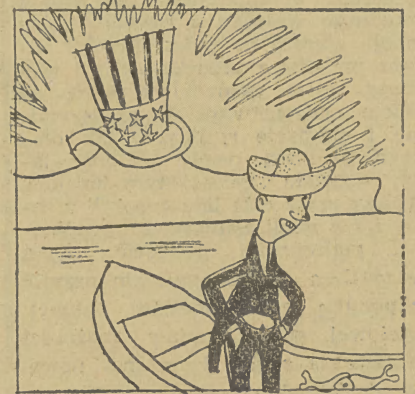
Rozbijające jednostki związkowej z kół chrześcijańsko-demokratycznych wypowiedziały się przeciw temu strajkowi.

Żalwa wypadły doskonale! Wzrasta także produkcja piwa

W Bizonii gospodynie niemieckie zbuntowały się przeciw wyższym cenom

Gwiazdy amerykańskie w Grenlandii — gwiazdy w oczach Duńczyków, których władza tam skończyła się

Akcja społecznego oszczędzania przyniesie rolnikom duże korzyści

RZĄD Polski Ludowej organizuje na wsi akcje społecznego oszczędzania.

Przyniesie ona rolnikowi poważne korzyści, ponieważ pomyślana została w ten sposób, aby zabezpieczyć jego dochód przed zachłannością spekulantów zbożowych.

Pomimo wyjątkowych urodzajów, zboże kupowane jest po cenach przed-nówkowych z odliczeniem niewielkiego tylko procentu za wyschnięcie.

W 1947 roku pojawienie się nowego zboża na rynku spowodowało spadek cen, sięgających w niektórych okolicach kraju do 50 procent.

Gdyby taki stan miał się powtórzyć w roku bieżącym, w roku wielkich urodzajów, to spekulanci obniżyliby cenę zboża w stopniu jeszcze silniejszym, pozbawiając rolnika wszystkich korzyści lepszego sprzętu.

Z drugiej strony bogaci wiejski sprzedając wielkie ilości zboża mogliby łatwo wykupywać towary przemysłowe. Dlatego zaszła konieczność „wydrenowania” rynku pieniężnego na wsi. Stąd podniesienie wpłat kułaków na Społ. Fundusz Oszczędności.

Stypendia i mieszkania dla młodzieży pracującej

MINISTERSTWO Oświaty i Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych prowadzi zakrojoną na szeroką skalę akcję stypendialną dla młodzieży studiującej na wyższych uczelniach.

Według danych Centralnego Akademickiego Komitetu Jedności Demokratycznej, ilość stypendiów wynosić będzie około 15 tysięcy, a wysokość ich obraca się w granicach od 3—8 tysięcy miesięcznie.

Oprócz nich istnieją jeszcze stypendia różnych instytucji, jak np. Ministerstwa Zdrowia, Administracji Publicznej, Kultury i Sztuki, Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

W domach i bursach akademickich otrzymują studentów 13.157 miejsc, z tego Warszawa posiadać będzie 1.153 miejsc, Kraków 3.169, Gdańsk 1.426, Gliwice 1.136, Szczecin 1.208, Wrocław 1.486, Poznań 547, Toruń 581.

Mieszkańcy domów i burs studenckich płacą za mieszkanie od 200—600 złotych. Młodzież niezamożna jest z opłat tych zwolniona.

Państwo nie zapominało również o pomocy lekarskiej dla studentów, która wynosi 50 milionów złotych.

Wyżej wymienione fakty mówią najdobitniej o tym, że młodzież studiująca znalazła w naszym państwie troskliwą i serdeczną opiekę. (o).

Prawo dla każdego

„SŁUBY NA TRZY LATA”

Stańczyk, trefniś królewska, sławny ze swej mądrości — powiedział, że najwięcej jest w Polsce lekarzy; gdy wyszedł bowiem raz z owianą twarzą — wszyscy spotkani ludzie doradzali mu najrozsądniejsze środki leczenia i usunięcia bólu. Gdyby dowcipny i bystry Stańczyk żył jeszcze dzisiaj, zmieniłby może trochę zdanie i stwierdził, że najwięcej mamy obecnie w Polsce prawników. Czy to w sądzie, czy pod więzieniem, czy to w tramwaju, czy w domu — wszędzie spotykamy się z ludźmi, którzy rozprawiają o zagadnieniach sądowo-prawnych tak, jakby mieli w tych sprawach fachowe i dostateczne wiadomości.

Rozmowy takie nie byłyby niczym złym, gdyby rozmówcy istotnie znali przepisy prawne i gdyby wiedzieli od jakich wypadków się one odnoszą. Jest jednak niestety inaczej.

Przepis prawny ma dużo podobieństwa do lekarstwa; trzeba umieć go stosować. Ten sam preparat, który komuś zrobił doskonale, innemu człowiekowi, wrażliwemu, czy mającemu bardziej skomplikowaną dolegliwość, może nawet zaszkodzić. Podobnie — jeden oskarżony może być uniewinniony, a inny, w podobnym wypadku, zosta-

Tylko w kraju wolnym od kapitalizmu robotnicy podejmują się trudu współzawodnictwa pracy

Wypowiedzi trzech naszych wybitnych przodowników: **Pstrowskiego, Zielińskiego i Cyronia** o metodach i „sekretych” swojej pracy na kopalni stanowią cenny wkład do literatury i stanu naszej wiedzy o współzawodnictwie. Chcielibyśmy na podstawie tych wypowiedzi naświetlić dziś jeden z zasadniczych problemów ruchu współzawodnictwa: sprawę jego sił napędowych.

CO ZŁOŻYŁO SIĘ NA TO, ŻE RUCH WSPÓLZAWODNICTWA STAŁ SIĘ RUCHEM MASOWYM,

pomimo wrogiej propagandy reakcji przeciwko niemu i różnych innych oporów?

Co spowodowało w szeregi współzawodników pracy coraz to nowe zastępy robotnicze?

Jednym słowem — co stanowi główny impuls rozwoju współzawodnictwa pracy?

Na te pytania otrzymujemy często następującą odpowiedź: — ruch współzawodnictwa zwiększa zarobki pracujących i to jest główną przyczyną jego trwałości oraz główny bodziec jego rozwoju.

Nie ulega wątpliwości, że droga do zwiększenia zarobków, którą współzawodnictwo otwiera przed robotnikami, ma wielki wpływ na jego rozwój. Nie ulega wątpliwości, że współzawodnictwo pracy nigdy nie stało by się ruchem mas, gdyby ono nie przyczyniało się do podniesienia poziomu życiowego robotnika. Nie ulega wątpliwości, że ruch współzawodnictwa opiera się na materialnym zainteresowaniu klasy robotniczej. Z tego jednak bynajmniej nie wynika, że ruch ten sprowadza się doń, że na owym zainteresowaniu materialnym wyczerpuje się jego treść społeczna.

Ruch współzawodnictwa powstał jako produkt głębokich, ludowych i demokratycznych reform, które zmieniły cały ustroj społeczny Polski. Nie ma on nic wspólnego ze starym kapitalistycznym akordem, który wprowadził podnosił czasem zarobek robotnika, ale kosztem nad-

miernego wysiłku, kosztem wyżywienia ostatnich sił, nie wprowadzając żadnych zmian w metodach jego pracy.

Istotę zaś współzawodnictwa stanowi to, że ono

REWOLUCJONIZUJE METODY PRACY NA FABRYCIE,

że zrywa z uświęconym zwyczajem, rutyną, z wszelakim skostnieniem w sposobach pracy i przeobraża ją z procesu mechanicznego w proces świadomy, w proces twórczego myślenia o pracy.

U podstaw tego ruchu leży nie jakiś szalony wyścig za wysoką normą nawpół przytomnych od wysiłku i zmęczenia robotników. Nic podobnego! Gdyby tak było, ruch ten stał by się tylko obiektem powszechnej nienawiści robotników i nie miał by żadnej przyszłości przed sobą. U podstaw ruchu współzawodnictwa leży w pierwszym rzędzie — obok normalnej i rzetelnej, osmiogodzinnej pracy robotnika — jego

BADAWCZA MYŚL ORGANIZATORA I RACJONALIZATORA PRODUKCJI

Wydobylimy pierwiastek ideologiczny w ruchu współzawodnictwa i możemy teraz odpowiedzieć na pytanie sformułowane na wstępie artykułu. Głównym bodźcem rozwoju współzawodnictwa jest wyzwolona praca robotnika, który poczuł się na swej kopalni czy fabryce pełnoprawnym gospodarzem i zrozumiał, że praca jego jest służbą społeczną w interesie własnym i całego narodu, a nie — grupki wyzyskiwaczy kapitalistycznych.

I dlatego współzawodnictwo pracy nie było znane w Polsce przedwrześniowej, ani nie jest znane w żadnym innym kraju kapitalistycznym. Rozwinęło się natomiast i rozwija wspaniale w krajach demokracji ludowej, a przede wszystkim w ojczyźnie współzawodnictwa w Socjalistycznym Związku Radzieckim.

ZIOŁA „CHOLEKINAZA” H. Niemcewskiego

stosuje się przy chorobach wątroby, kamieniach żółciowych, katarze żołądka i kisielki, uporczywych zaparciach, ziej przemianie materii i artretyzmie. — Sprzed. w apt. i skl. apt. Labor. Fizjol. Chem. „Cholekinaza”, Warszawa, Mokotowska 50.

40 państw kupuje nasze wyroby

WARSZAWA (S). Wielomilionowe transakcje handlowe, zawarte na ostatnich Targach Poznańskich, weszły obecnie w stadium realizacji. Dla szeregu polskich towarów otwarto się nowe drogi na rynki zagraniczne.

Tkaniny bawełniane zostały sprzedane do Palestyny, Chin, Szwecji, Danii i Egiptu, stożki kapeluszone do Hong-Kongu, duże ilości koszul i piżam do Szwecji.

Największych zamówień na szkło oraz porcelanę dokonały Anglia, Egipt, Szwajcaria, Dania, Szwecja i Holan-

dia, w dziale zaś ceramicznym największe sprzedano do Anglii i Egiptu. Wyroby przemysłu metalowego wywędrują do Szwecji, Norwegii, Holandii, Jugosławii.

W ogólności towarami polskimi na MTP zainteresowało się przeszło 40 państw.

Uniwersytet Powszechny uruchomiono w Wałbrzychu

WROCŁAW (P). Zarząd Okręgu Dolnośląskiego Polskiego Związku Zachodniego uruchomił w Wałbrzychu Uniwersytet Powszechny, który szkolić będzie aktywistów Związku. Kurs szkoleniowy Uniwersytetu trwać będzie dwa lata i obejmuje, poza przedmiotami ogólnymi, zagadnienia społeczne ze szczególnym uwzględnieniem problematyki Ziemi Zachodnich i zagadnień niemieckich.

Jest to jedyna w Polsce tego typu uczelnia. Obecnie trwają zapisy na Uniwersytet Powszechny P. Z. Z., na który zgłosiło się już ponad 120 osób. Wykłady w wałbrzyskim Uniwersytecie Powszechnym rozpoczną się 1 września.

Opiekun jeńców niemieckich

CHORZÓW (z. o.). Z obozu jeńców wojennych znajdującego się na terenie Huty Batory w Chorzowie, w tajemniczych okolicznościach zdołał zbiec niemiecki jeńiec Heinz Reichberg. Ponieważ zauważono, że jeńcie ten prowadził długie rozmowy z pracownikiem huty Janem Janikiem, zamieszkałym w Katowicach, od razu w tym kierunku skierowano śledztwo. W czasie szczegółowej rewizji przeprowadzonej w domu Janika, znaleziono w garażu ukrywającego się tam jeńca. Aresztowany Janik przyznał się, że wykorzystując chwilową nieuwagę strażników wywiózł jeńca motocyklem z terenu huty, pragnąc ułatwić mu dalszą ucieczkę.

W czasie gdy przyjaciel Niemców badany był na komisariacie MO, przybiegła tam jego żona, ofiarowując prowadzącemu śledztwo 100 tys. zł. za zatuszowanie sprawy.

Milicjant łapówki nie przyjął, a o propozycji Janikowej zawiadomił swych przełożonych, którzy polecili również i ją aresztować.

OSTRZEŻENIE dla spekulantów masłem

KATOWICE (PAP). W ubiegłym tygodniu delegatura Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym w Katowicach przeprowadziła masową kontrolę sklepów spożywczych i stoisk w hali targowej w Katowicach, mającą na celu zlikwidowanie spekulacji tłuszczami.

W związku z tym delegatura aresztowała Jankowską Wandę, właścicielkę stoiska w hali targowej w Katowicach, która wykorzystując moment chwilowego braku tłuszczu zgromadziła około 100 kg masła wiejskiego i sprzedawała go ukrytym w piwnicy tylko uprzywilejowanym klientom po cenach psaskarskich.

Aresztowano również kupca Kaska Stanisława, który skupywał masło wiejskie i sprzedawał następnie w dużych ilościach bez rachunków po cenach spekulacyjnych. M. in. dostarczał on masło Jankowskiej. Nieuczciwym spekulantom grozi niezależnie od kary grzywny, obóz pracy.

NOWE STOISKO na terenach wystawy ZO

WROCŁAW. W hali Ludowej otwarte zostało nowe stoisko, obrazujące rozwój i działalność Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet na Ziemiach Odzyskanych.

Z wystawionych na stoisku wykresów wynika, że Liga Kobiet, w 1.109 działających na Ziemiach Odzyskanych kołach, zrzesza 250 tys. członkiń. Pomysłowe planse i makieły przedstawiają działalność Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet na odcinku szkolenia zawodowego kobiet, opieki nad matką i dzieckiem, szkolenia kadry organizacyjnych itd. Na stoisku wystawione są również oryginalne wyroby warsztatów tkackich, zabawkarskich i galanterijnych, prowadzonych przez Ligę Kobiet. Wśród wyrobów tych specjalną uwagę zwracają buty i kapelusze słomkowe, wykonane według wzorów ludowych. Stoisko cieszy się wielkim zainteresowaniem zwiedzających.

Miejsca w wagonach sypialnych sprzedawane będą tylko na jeden dzień napróżd

WARSZAWA. Od dnia 25 bm. obowiązują nowe przepisy w sprawie zamawiania i nabywania miejsc sypialnych w wagonach „Orbisów”.

Pierwszeństwo do otrzymania miejsc i prawo zakupu biletów na 3 dni przed odejściem pociągu przysługuje jedynie: a) przedstawicielom władz naczelnych i posiom na Sejmie b) pracownikom państwowym i oficerom, legitymującym się delegacją służbową lub rozkazem wyjazdu.

Dla wszystkich innych osób sprzedaż rozpoczyna się w dniu poprzedzającym dzień odejścia odnośnego pociągu. Przed tym terminem wolno „Orbisowi” przyjmować jedynie zamówienia, które będą honorowane w kolejności ich przyjęcia.

drogą zdobyć resztkę kosztowności, których już nie mógł inną drogą wyłudzić.

Zbrodnia pozostałaby nie wykryta, gdyby nie przypadek. Oto w roku 1947 podczas przeprowadzania robót ziemnych na terenie posesji Wiktoria wykryto w zasypanej i pokrytej betonem studni zwłoki czwórka ofiar zbrodni.

Wiktoria nie został ulaskawiony przez Prezydenta R. P.

Zamordował cztery ofiary, po czym zwłoki ukrył w studni

WARSZAWA (S). Wyjątkowo ohydnej zbrodni dopuścił się w czasie okupacji Stanisław Wiktoria, którego Sąd Okręgowy w Radomiu skazał ostatnio na śmierć.

W roku 1944, w okresie wycofywania się Niemców z Polski, zgodził się on ukryć u siebie Żyda, Stejna oraz jego żonę i dwu synów. Mimo, iż otrzymał za to znaczną sumę w dolarach, Wiktoria wymuszał na swych lokatorach coraz nowe kwoty, aż w końcu zamordował ich, aby tą

temat wiedzieć dobrze o tym, że umowy małżeńskie nie zawiera się na czas z góry określony i żaden tego rodzaju przepis prawny w ogóle nie istnieje. Ludzie nie znający jednak prawa, a pamiętający tylko niektóre jego przepisy, pomieszały tę sprawę z zupełnie inną, a mianowicie ze sprawą rozwodów. Rozwód uzyskuje się zasadniczo w procesie, wytoczonym przez jednego z małżonków drugiemu, ale przez okres lat trzech — od dnia 1-go stycznia 1946 do 31 grudnia 1948 — te małżeństwa, które zawarły związek małżeński przed więcej niż trzema laty, mogą otrzymać rozwód bez procesu, a mianowicie na skutek zgodnego wniosku o rozwód, który oboje wnoszą do sądu. Przepis ten jest przepisem przejściowym i wydany został zarówno dlatego, że wiele małżeństw zostało przez wojnę i okupację rozbitych, jak i dlatego, że dawne prawo nie dozwalało rozwodu nawet tym ludziom, którzy przez całe lata nie żyli z sobą i nie mieli zamiaru do wspólności małżeńskiej powrócić. Tym wszystkim osobom należało przyjąć z pomocą w ich ciężkiej sytuacji życiowej, gdy nie miały możliwości urządzenia sobie życia na nowo. Wcale jednak z tego nie wynika, że przepis ten istnieje dla wszystkich, a już zupełnie absurdem jest wyrażanie żeń wniosku, że można zawrzeć „małżeństwo na trzy lata”.

nie skazany, gdyż okoliczności towarzyszące przestępstwu, są inne.

Przepisy prawne trzeba dokładnie czytać i dobrze je rozumieć, a ponadto należy wiedzieć o tym, że przepisów tych istnieje wiele i nie jeden tylko jest czasem dla danej sprawy rozstrzygający. Dlatego też bardzo niemądre jest i jeszcze bardziej zabawne, gdy ktoś, kto nie zna prawa, wypowiada o kwestiach prawnych „stanowcze” zdania, słuchane przez laików jak wyroczni, mimo, iż są zwykłym głupstwem.

Niedawno na pewnym przyjęciu imiennym, udało się nam, nie zdradzając swego zawodu — usłyszeć rozmowę o prawie małżeńskim. Zgromadzone towarzystwo perorowało bardzo żywo i w pełnym przekonaniu, że mówi prawdę, a w rzeczywistości było w poważnym błędzie i co gorsza, wprowadzało w błąd innych.

Dowodzono tam mianowicie, że obecnie „można zawierać śluby na trzy lata” i że trzeba się z tym spieszyć, bo to tylko do końca 1949 roku jest taka gratka. W tym punkcie towarzystwo się nie zgadzało, gdyż kilka osób wymieniało inny ostateczny termin „szalonej okazji”.

A jak się ma rzecz naprawdę? — Nasi Czytelnicy powinni z różnych naszych artykułów i wypowiedzi na

Kredyty — ale dla kogo?

AMBASADOR Lange wystąpił w Komitecie Społeczno-Gospodarczym ONZ z ostrą krytyką działalności Międzynarodowego Banku Odbudowy.

Międzynarodowy Bank Odbudowy powstał na mocy układu w Bretton Woods w celu — jak o tym mówi zresztą sama nazwa — niesienia pomocy w odbudowie zniszczonych wojennych. Jedynym kryterium, jakie Bank miał stosować przy udzielaniu pomocy finansowej, miała być użyteczność projektowanych inwestycji i potrzeby najbardziej zniszczonych krajów.

Jak w praktyce przedstawia się polityka finansowa Międzynarodowego Banku Odbudowy?

Od pierwszej chwili swego istnienia, kierując się nie potrzebami zniszczonych krajów, ale dyrektywami Departamentu Stanu, Międzynarodowy Bank Odbudowy służył jako jedno z narzędzi podtrzymania rządów reakcyjnych w Europie. Pierwsza pożyczka, jaką Bank Międzynarodowy udzielił, została przyznana Francji dokładnie w dzień po usunięciu ministrów komunistycznych z rządu francuskiego. Inne pożyczki Banku Międzynarodowego zostały przyznane Holandii, na prowadzenie wojny w Indonezji; Włochom — w okresie przedwyborczym i po raz drugi Francji na finansowanie wojny przeciw Vietnamowi.

Co więcej, ostatnie doniesienia wskazują, że Międzynarodowy Bank Odbudowy nosi się z zamiarem utworzenia swojego oddziału w Niemczech Zachodnich i finansowania odbudowy ciężkiego przemysłu niemieckiego.

W ten sposób wkłady kredytowe Polski, Czechosłowacji i innych krajów, mają być użyte na odbudowę potencjału wojennego ich agresorów. Najwyższy czas, aby przeprowadzić rewizję polityki Międzynarodowego Banku Odbudowy, który nie tylko nie wypełnia nałożonych nań zadań, ale jest hamulcem dla rozwoju gospodarczego całej Europy i narzędziem antyeuropejskiej polityki Stanów Zjednoczonych.

Uczciwość i obrona słusznych spraw

ZASADY prawa międzynarodowego były podstawą nowego statutu dunajskiego, uchwalonego na konferencji belgradzkiej — stwierdził czechosłowacki minister spraw zagranicznych, Clementis, w drodze powrotnej do Pragi. Oświadczył on dalej, iż znaleziono kompromis pomiędzy zasadami suwerennych państw nadbrzeżnych, a zasadami wolności nawigacji na Dunaju dla innych krajów. Określił wreszcie jako „zmienną” gorliwość mocarstw zachodnich, które dążyły do przeprowadzenia takich posunięć w sferze dunajskiej, jakich nigdy nie zgodziłyby się przyjąć w sferach swoich wpływów.

Na konferencji w Belgradzie nie miało miejsca mechaniczne głosowanie, tak jak to zwykle odbywa się na konferencjach międzynarodowych, gdzie mocarstwa zachodnie posiadają większość delegatów.

Uczciwość i obrona słusznych praw, oto dewiza, która obowiązuje niezmienne wszędzie tam, gdzie większość prawdziwie demokratycznych narodów ma możliwość ujęcia biegu spraw w swoje ręce. (j).

Tysiące niemieckich SS-manów wyciągnięto z obozów i wcielono do legionu arabskiego

PRAGA (SAP). Jak pisze „Svobodne Slovo” w numerze piątkowym — armia Izraela wzięła do niewoli około 3.000 Niemców, byłych SS-manów, którzy wstąpili do legii arabskiej.

Jeńcy ci, którzy umieszczeni zostali w obozie Chaub w pobliżu Tel-Awiv oświadczyli, że jeszcze w zimie 1946 zgłosili się do Legii Arabskiej. W owym czasie oficerowie brytyjscy i arabscy odwiedzili oboz położony pod Hanoverem, w którym ci SS-mani byli internowani. Dalej jeńcy ci opowiadali, że naprzód przywieziono ich do Włoch gdzie zostali umundurowani, po przeszkoleniu przydzieleni zostali do legionu arabskiego.

Ci byli SS-mani — dodaje „Svobodne Slovo” — staną przed Sądem Specjalnym jako przestępcy wojenni.

Siedmiomilowym krokiem

Rumunia na nowej drodze

BUKARESZT, w sierpniu d. daty uchwalenia przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe Rumunii ustawy o nacjonalizacji podstawowych gałęzi przemysłu, banków i transportu upłynęło zaledwie dwa miesiące. Już ten jednak krótki okres czasu daje możliwość zorientowania się w perspektywach, jakie otwiera przed gospodarką rumuńską ta historyczna reforma.

Rozwojowi gospodarczemu Rumunii Ludowej nie stały obecnie na przeszkodzie — tak jak to miało miejsce przed nacjonalizacją — sabotaż przemysłowców, psucie urządzeń fabrycznych i wyprzedaż fabryk, ucieczka środków finansowych za granicę itp. Pozbawienie wrogów ludu władzy politycznej zostało dopełnione wyrwaniem im z rąk również oręża ekonomicznego. Podjęto to ostatecznie ich pozycję i rachuby.

W nacjonalizowanych zakładach przemysłowych rodzi się **nowy stosunek do pracy**. Postawę robotników rumuńskich po dokonaniu reformy wyraził zwięźle 29-letni tokarz — metalowiec z Zakładów Metalurgicznych „Woyna” w Bukareszcie, mianowany obecnie dyrektorem tych zakładów. Oświadczył on na wiecu robotniczym:

„UCZYNIŁIMY OLBRZYMI KROK NAPRZÓD KU GOSPODARCE PLANOWEJ, KU SOCJALIZMOWI, ODTĄD WIEMY, ŻE BĘDZIEMY NORMALNIE ZAOPATRYWANI W SUROWIEC, ŻE POTRAFIMY BEZ PRZESZKÓD PRACOWAĆ ZAKŁADÓW NASZYCH BĘDZIEMY STRZEC, JAK ZRENICY OKA, BĘDZIEMY PRACOWALI LEPIEJ NIŻ DOTĄD, BĘDZIEMY PRACOWALI TAK JAK SIĘ PRACUJE DLA SIEBIE”.

Krok naprzód ku gospodarce planowej znalazł wyraz ustawodawczy w przyjętym przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe dekreście o utworzeniu przy Radzie Ministrów Rumuńskiej Republiki Ludowej — Państwowej Komisji Planowania. Podstawowym jej zadaniem, jak określa dekret — jest opracowanie ogólnego planu gospodarki narodowej, koordynacja prac poszczególnych sektorów gospodarczych i kontrola wykonywania planu. Inny dekret postanawia powołanie centralnych państwowych zarządów przemysłowych. Zarządy te podejmą organizację procesu produkcji w nacjonalizowanych zakładach przy wykorzystaniu wszystkich urządzeń produkcyjnych i zastosowaniu najbardziej odpowiednich metod technologicznych.

WZROST WYDAJNOŚCI PRACY w nacjonalizowanych zakładach przemysłowych jest najbardziej charakterystycznym rezultatem dokonanej reformy.

Pisma rumuńskie publikują codziennie informacje o nowych osiągnięciach w tej dziedzinie. Już w czerwcu br., gdy nacjonalizacja przemysłu stała się faktem, wzmógł się zapal robotników do pracy znalazł swe odbicie w cyfrach. Znaczna większość przedsiębiorstw przemysłu metalowego przekroczyła czerwcowe zadanie planowe; dotyczy to 13-tu spośród 15 największych w Rumunii zakładów metalurgicznych.

Poważne również sukcesy osiągnięto po nacjonalizacji przemysłu włókienniczego, posiadający duży ciężar gatunkowy w gospodarce rumuńskiej. Większość przedsiębiorstw tego przemysłu przekroczyła poziom produkcji 1938 r. Szczególnie szeroko rozwinęło się współzawodnictwo pracy na przedsiębiorstwach.

Robotnicy rumuńscy widzą słuszną drogę sukcesów gospodarczych i politycznych państwa ludowego w jedności swych szeregów, która znalazła wyraz w stworzeniu jednolitej Rumuńskiej Partii Robotniczej. Na kołach partyjnych RPR o-

mawiane są obecnie sprawy dalszego rozwoju gospodarczego Ludowej Rumunii. Linia tego rozwoju wyrażona została w sposób jasny i ścisły w programie Zjednoczonej Partii Robotniczej, który jej sekretarz generalny Gheorghin-Dej scharakteryzował w następujący sposób:

„RUMUŃSKA PARTIA ROBOTNICZA POWSTAJE JAKO PARTIA NIEPRZEJEDNANEJ WALKI PRZECIWKO EKSPLOATACJI, PRZECIWKO WSZYSTKIM WYZYSKIWACZOM KLASY ROBOTNICZEJ I PRACUJĄCEGO CHŁOPSTWA, WALKI O DALSZY ROZWOJ DEMOKRACJI LUDOWEJ, W KTOREJ MY WIDZIMY DROGĘ KU REALIZACJI NASZEGO WIELKIEGO CELU OSTATECZNEGO, JAKIM JEST ZBUDOWANIE SOCJALISTYCZNEJ I KOMUNISTYCZNEGO SPOŁECZEŃSTWA”.

Słowa te nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do dalszej linii rozwojowej Rumuńskiej Republiki Ludowej.

JON POPESCU

Sprawy wszystkich Czytelników

KŁAMLIWY KSIĄDZ

Ob. Kazimiera M. zamieszkała przy ul. Józefińskiej 15, w budynku, będącym własnością OO. Bonifratrów, doniosła nam o wypadku zgola niesmacznym, ale jakże charakterystycznym:

Wspomniany budynek, bardzo już zniszczony, przeznaczony jest do zburzenia. Mimo to OO Bonifratrzy wydzierżawili go ob. Janowi K. zapewniając jednocześnie Kazimierę M. przez usta O. Filarego, że jej prawa jako lokatorki pozostają w mocy i że nowy dzierżawca pod żadnym pozorem nie może jej wypowiedzieć mieszkania.

Tymczasem po pewnym czasie dzierżawca, któremu „wpadła w oko” młoda lokatorka, zaczął przejawiać w stosunku do niej coraz większą agresywność. Spłtkawszy się ze zdecydowaną odprawą — zagroził jej „wyrzuceniem na bruk” (budynek ten nie podlega kompetencjom Urzędu Mieszkaniowego). — Rzeczywiście, dzierżawca wkrótce zabrał się konsekwentnie do spełnienia groźby, wnosząc skargę do Sądu Grodzkiego o natychmiastową eksmisję niepowolnej mu lokatorki.

Bezpośrednio przed rozprawą ob. Kazimiera M. udała się do O. Filarego i ponownie otrzymała od niego zapewnienie swoich praw do miesz-

kania. Jednak podczas rozprawy Wielebny Ojciec nagle zmienił zdanie — twierdząc przed sędzią, że z ob. Kazimierą M. nigdy o sprawach mieszkaniowych nie rozmawiał, nie czego nie przyrzekał, o niczym nie wie. — Skąd ta nagła zmiana? Nie wiadomo...

Sąd dał wiarę kłamliwym zeznaniom księdza i dzierżawca proces wygrał. Ob. Kazimiera M. musi wyprowadzić się z mieszkania, które prawnie zajmowała i które nota bene własnym kosztem wyremontowała.

Zwracamy się do Prezury Sądu Grodzkiego w Krakowie o ewentualną rewizję powyższego procesu.

„Fiat” i „Lancia” połknięte przez trust amerykański?

RZYM (S). Gazeta przedsiębiorców włoskich „Il Globo” donosi, że między firmą amerykańską „General Motors” i włoskimi firmami samochodowymi „Fiat” i „Lancia” toczą się pertraktacje o włączenie tych włoskich przedsiębiorstw do trustu amerykańskiego.

Taka „inicjatywa” wywołała oburzenie przemysłowców francuskich, gdyż aneksja włoskiego przemysłu samochodowego przez Amerykanów zagraża produkcji francuskiej coraz bardziej narażonej na upadek wobec zapowiadzanego zniszczenia barier celnych w interesie sławetnego planu amerykańskiego „zjednoczenia gospodarczego Europy”.

Armia ateńska straciła w Grammos 22 tys. żołnierzy

RZYM. Rozgłośnia Wolnej Grecji donosi, że w toku trwającej już 67 dni ofensywy na froncie Grammos, wojska ateńskie straciły 22 tysiące zabitych i rannych.

Gorąco w Burmie Pajace z „rządu” w trwodze

NOWY JORK. Jak donosi z Rangun Associated Press, marionetkowy rząd burmański zapowiedział w piątek, że wszystkie obszary Burmy zajęte przez „powstańców i inne buntownicze elementy” będą bombardowane i ostrzeliwane z powietrza. Ludność cywilną wezwano do ewakuowania tych terenów. Ostatni komunikat oficjalny notuje walki z powstańcami na rozległym froncie.

LONDYN. Agencja Reutera donosi z Rangun, że w Burmie ogłoszony został stan wojenny na obszarze całego kraju ze względu na to, że „powstanie w wielu częściach kraju wytworzyło poważną groźbę”.

Gesty i sumienie

O czym nie wiemy?

W Genewie, byłej stolicy Ligi Narodów i mieście licznych kongresów, których celem i zadaniem było rozpatrzenie zagadnienia rozbrojenia i pokoju światowego, istnieje obywatnie przedsiębiorstwo przemysłowe należące obecnie do najbardziej niebezpiecznych wrogów pokoju. Chodzi tu o przedsiębiorstwo Hiszpano-Suiza figurujące w rejestrze handlowym jako „firma produkująca wszelkie mechaniczne części maszyn, motory i narzędzia”, oraz jako „warsztaty mechaniki precyzyjnej, odlewnia, kuźnia i warsztat obróbki metali”.

Tymczasem fabryka ta produkuje w olbrzymich ilościach różnego rodzaju sprzęt wojenny. Obecnie wysyła się każdego dnia 8.000 pocisków przeciwpancernych, granatów i dziesiątki tysięcy innych naboł. Idą one w szeroki świat, do Argentyny, do Indji holenderskich, gdzie zwalczą się ruch oporu miejscowej ludności, do Palestyny, do Egiptu, Anglii i Szwecji. Podczas drugiej wojny światowej firma ta zaopatrywała hitlerowskie Niemcy w materiał wojenny i krótko po zakończeniu wojny wybuchł głośny skandal, okazało się bowiem, że z fabryki tej wysłano części armat do frankistowskiej Hiszpanii.

Aferą dokoła przedsiębiorstwa Hiszpano-Suiza zajęło się pismo szwajcarskie „Die Nation” wskazując, że naród szwajcarski przyczynił się wprawdzie w bardzo poważnej mierze do złagodzenia powojennej nędzy i nadal gotów jest ponieść nowe ofiary na cele humanitarne, jeżeli jednak „szwajcarscy magnaci — pisze „Die Nation” — znowu zaczynają się wzbogacać na nieszczęściu panującym na świecie, to nasze ludzkie uczucia, nasza miłość bliźniego, nasze dobre uczynki uważać trzeba za gesty mające uspokoić własne złe sumienie”.

Prowokacyjne kłamstwa demaskuje płk. Jelizarow

BERLIN (PAP). Zastępca komendanta radzieckiego sektora Berlina płk. Jelizarow oświadczył przedstawicielom agencji ADN, że doniesienia dzienników „Tagesspiegel” i „Telegraf” o rzekomych strzelach oddanych przez policję do tłumu na placu poczdamskim w Berlinie, są kłamliwą prowokacją. „Obławy na spekulantów” będą się odbywały nadal, niezależnie od chęci tych czynników, które spekulantów pragną chronić. Wobec zawodu, jaki sprawił „most powietrzny” jego autorom, szukają oni wszelkiego rodzaju manewru, a nawet uciekają się do prowokacji, aby odwrócić uwagę ludności zachodnich sektorów Berlina od akcji władz radzieckich w dziedzinie aprowizacji całego miasta.

Rada Naczelna SFMD obraduje w Otwocku

WARSZAWA (OPW). W dniu 21 b.m. w Centralnym Ośrodku Szkoleniowym Związku Młodzieży Polskiej, w Otwocku pod Warszawą, rozpoczął się 5-dniowe obrady Rady Naczelnej Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

W obradach z ramienia młodzieży polskiej, uczestniczą: wiceprzewodniczący Związku Młodzieży Polskiej poseł Jerzy Morawski, sekretarz generalny ZMP poseł Lucjan Motyka i członkowie prezydium ZMP ob. ob. Zdzisław Wróblewski i Mirosław Dynier.

Obrady otworzył przewodniczący Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Guy do Boisson, który złożył sprawozdanie komitetu wykonawczego z działalności SFMD za okres od ostatniego posiedzenia w Pradze w 1946 r.

Sprawozdawca podkreślił zwycięstwa walczącej młodzieży, osiągnięte na całym świecie.

Następnie p. Damon złożyła sprawozdanie z kongresu młodzieży demokratycznej w Mexico City, który odbył się w bieżącym roku.

Bert Williams omówił obrady Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej, a Kutty Hookan skreśliła przebieg działalności SFMD od chwili założenia w 1945 r. w Londynie.

Jean Lutissier, naczelnik biura walki młodzieży przeciw imperializmowi kolonialnemu omówił rezultaty konferencji młodzieży pld.-wschodniej Azji i przedstawił propozycję celem wzmocnienia jedności walczącej młodzieży państw kolonialnych.

W dniu 22 b.m. odbędzie się całodzienna dyskusja nad referatami.

Reflektorem po świecie

Zjazd Kongresu Słowian Amerykańskich

NOWY JORK. W dniach 24—26 września w Chicago odbędzie się Zjazd Kongresu Słowian Amerykańskich. Na zjeździe przemawiać będzie Henry Wallace, przewodniczący Partii Postępowej i kandydat na prezydenta USA z jej ramienia.

Rząd fiński zwalnia przestępców wojennych

SZTOKHOLM. Radio fińskie doniosło, iż rząd Fagerholma zwolnił przedterminowo z więzienia b. polski fińskiego w Berlinie — Kivemaki, który jako przestępca wojenny skazany został w swoim czasie na 5 lat więzienia.

Zniżka opłat na uczelniach węgierskich

BUDAPESZT. Najwyższa rada ekonomiczna Republiki Węgierskiej postanowiła zniżyć od nowego roku szkolnego począwszy opłaty w szkołach średnich i na wyższych uczelniach o 25 proc.

Samoloty greckie nad Albanią

RZYM. Jak donosi albańska agencja telegraficzna, w okresie od 13 do 18 b.m. samoloty greckie 15 razy pojawiły się nad terytorium albańskim, w szczególności w rejonach pogranicznych Biliszte, Kolonia i

Leskowik. We wszystkich tych wypadkach albańska straż graniczna ogniem dział przeciwlotniczych zmuszała samoloty greckie do zawrócenia.

Dwóch oficerów jugosłowiańskich zbiegło na Węgry

BUDAPESZT (PAP). Gazeta wieczorna „Ujsag” donosi, że 2 oficerów jugosłowiańskich przekroczyło granicę węgierską i oddało się do dyspozycji węgierskiej straży granicznej. Jeden z nich, kapitan Geroevic, tłumacząc przyczyny swego kroku, oświadczył, że był przeciwny polityce zapoczątkowanej przez reżim Tito. Widział zaś, że oficerów armii jugosłowiańskiej pozbawia się szarż i osadza w więzieniu za to, iż nie zgadzali się z obecną antyradziecką polityką przywódców jugosłowiańskiej partii komunistycznej. Drugi oficer, porucznik Licio stwierdził, że uświadomił sobie zdradę jaką popełnił Tito. Obaj zbiegli na Węgry oficerowie jugosłowiańscy wyszli z szeregów partyzanckich. Podkreślili oni, że obecnie wielu oficerów armii jugosłowiańskiej występuje przeciwko polityce Tito.

Sierpień
22
Niedziela

Tymoteusza
Dalegora

Dzisiaj urodzeni wyróżniają się swymi zdolnościami krytycznymi i analitycznymi, a przede wszystkim cechuje ich silnie rozwinięte poczucie odpowiedzialności.

P.I.H.M. przewiduje że...

Dzisiaj będzie zachmurzenie zmienne z lekką skłonnością do przelotnych opadów, zwłaszcza w górach i na Dolnym Śląsku.

Temperatura na pogórzach i w dolinach 17 do 20 C°, w górach około 10° C.

Wiatry słabe z kierunków zmiennej, głównie jednak zachodnich.

Co, gdzie i kiedy TEATRY

na dzień 22 sierpnia

Teatr Powszechny TUR — godz. 19.30: „Ladaczka z zasadami” i „Przy drzwiach zamkniętych”.

Teatr Operetka (Lubicz 48) — godz. 19.30: „Domek trzech dziewcząt”.

KINA

na dzień 22 sierpnia

Swit: „Chłopiec z przedmieścia”, godz. 16, 18, 20.

Warszawa: „14 lipca”, godz. 16, 18, 20.

Apollo: „Lekkomyślna siostra”, godz. 15.30, 17.45, 20.

Szuka: „Lekkomyślna siostra”, godz. 15, 17.15, 19.30.

Ulecha: „Miasto bezprawia”, godz. 12, 14.30, 18.30, 20.30.

Wanda: „W pogoni za mężem”, godz. 15.30, 17.45, 20.

Gdańsk: „Dwaj panowie F”, godz. 16, 18, 20.

Wolność: „Dziewczęta z baletu”, godz. 16, 18, 20.

WYSTAWY

Pałac Sztuki: Wystawa malarstwa polskiego: Azenowicz, Boznańska, Fajst, Gottlieb, Malczewski, Mehoffer, Tetmajer i inni — codziennie w godz. 10—16-tej.

Wystawa „Wiosny Ludów” — w Muzeum historycznym Krakowa, św. Jana 12.

Wystawa prac Piotra Michałowskiego — Muzeum Narodowe, Sukiennice, codziennie w godz. 10—14-tej.

Wystawa zabytkowych tkanin — Miejskie Muzeum Przemysłu Artystycznego, Smoleńsk 9, codziennie w godz. 10—14-tej.

Wystawa Oręży Polskiego od Chrobrego do Kościuszki — Muzeum Narodowe, Al. 3 Maja 1.

RADIO

na dzień 24 sierpnia 1948 r. (wtorek)

Godz. 5.20: Audycja. 6.15: Dziennik. 6.30: Muzyka. 8.20: „Dalekie lata”, 53 odc. powieści K. Paustowskiego. 12.04: Dziennik. 12.25: Utwory wiośniowe. 12.45: „Wiesłucha”. 13.00: Koncert rozrywkowy. 14.30: Koncert życzeń. 14.45: Fragment powieści J. Wirskiego p. tyt.: „12 lutego i człowiek”. 15.30: Bajki H. Januszewskiej. 16.00: Dziennik. 16.30: „Ułubione melodie”. — 17.00: „Kaprissy Marianny”, słuchowisko wg komedii A. Musset. 17.45: Gramy w szachy”. 18.05: Koncert Krak. Orkiestry P. R. 19.00: „Wiesłucha”. 19.20: Muzyka rozrywkowa. 19.30: „Emancypantki”, 45 odc. powieści B. Prusa. 19.45: Koncert symfoniczny. — 21.00: Dziennik. 22.00: Muzyka taneczna. — 23.00: Ostatnie wiadomości.

Komunikaty

GIMNAZJUM I LICEUM DLA DOROSŁYCH
TUR z prawami szkół państwowych przyjmuje kandydatów do wszystkich klas skróconych gimnazjum i liceum na naukę wieczorną. Wpisy i informacje do 2 września br. w lokalu TUR ul. Garbarska 1, od godziny 10—13.

TOW. PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH
uzupełniając w pierwszej połowie września br. II serię Wystawy Malarstwa Polskiego w XIX—XX prosi prywatnych posiadaczy obrazów niżej wymienionych artystów o zgłoszenie eksponatów do dnia 1 września br. w Pałacu Sztuki, pl. Szczepański 4. W rachubę wchodzi następujący malarze: Włodzimierz Blocki, Józef Chelmoński, Tytus Czyżewski, Aleksander Gerymski, Maksymilian Gerymski, Gustaw Gwoździecki, Konrad Krzyżanowski, Tadeusz Makowski, Jacek Mierzejewski, Józef Pankiewicz, Jan Rubczak, Wąsowicz, Witold Wojtkiewicz.

UWAGA DOZORCY DOMOWI Dnia 25 bm. o godz. 17 w sali OKZZ, Rynek Główny 34, I p., odbędzie się międzypartyjne zebranie członków PPR i PPS.

DYZUR POŁOŻNICZY: dr Krzywicki Józef, Kopernika 23, tel. 597-39.
W wszystkich innych nagłych zachorowaniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni tel. 570-70.

DYZUR POGOTOWIA DENTYSTYCZNEGO
Spółdzielni Pracy „Dentystyka”, ul. Krupnicza 11a. Od 9—13 wydawane talonów na sztuczne uzębienie.

DYZURY APTEK: Plac Zgody 18, Dietla 76. Średem 2, Rynek Główny 45 Plac Matejki 2, 29 Listopada 17, Karmelicka 9, Krowoderska 74, Madalińskiego 7, Bronowice Małe — Wyspińskiego 4.

Powiedz swoim rodzicom:

„Wracajcie bo dobrze żyć na polskiej ziemi”

KRAKÓW (lk). Dzieci polskie zza granicy po spędzeniu kilku tygodni w ojczyźnie powracają do swych rodziców, wywołując wiele miłych wspomnień z kolonii wakacyjnych, na których przebywały wraz z młodymi kolegami z kraju. 98 dzieci z Westfalii przebywało na koloniach w Krzeszowicach i Sidzynie, zaś 113 dzieci z Francji podzielono na mniejsze grupy umieszczając je w Izdebniku, Harbu-

łowicach, Skomielnej Czarnej, Przegorzalich, Zakopanem i Jablonce Orawskiej.

Przed odjazdem miłym gościom ofiarowano albumy ze zdjęciami z kolonii, pamiątki regionalne, mundurki harcerskie, odzież i książki. Poza tym poszczególne kolonie przesyłają przez dzieci listy z pozdrowieniami i upominki dla ich rodziców. Na podkreślenie zasługuje czyn ludności miejsc-

cowej w Sidzynie, która ofiarowała odjeżdżającym piękny wieniec z kłosem jako symbol braterstwa a zarazem wyraz chęci podzielenia się chlebem z rodakami przebywającymi jeszcze na obczyźnie.

Uroczyste pożegnanie opuszczających Polskę dzieci z Westfalii i Francji w sali „Społem” przy ul. św. Tomasza stało się wielką manifestacją braterskich uczuć dla rodaków za granicą. O serdecznych wierzach łączących nas z nimi świadczą przemówienia przedstawicieli Kuratorium nacz. J. Nawrockiego, ob. J. Chlebo-wskiego z KW PPR, dr W. Gottlieba z MK PPS oraz reprezentantów wsi podkrakowskiej, Wojska Polskiego, OKZZ i Ligi Kobiet.

Mówcy zgodnie podkreślili znaczenie pobytu w Polsce córek i synów polskich emigrantów. Więści przywiezione przez dzieci niewątpliwie nakłonią wielu z nich do powrotu do ojczyzny, która dziś może zapewnić im byt, a potrzebuje rąk do pracy przy odbudowie zniszczeń wojennych.

W odpowiedzi na przemówienia dwoje dzieci z grupy westfalskiej i francuskiej podziękowało w prostych i szczerych słowach za serdeczne uciążenie jakim otaczano je w czasie pobytu na koloniach. Polskie tańce ludowe i piosenki w wykonaniu małych gości zakończyły uroczystość.

Stypendia stałe dla studentów szkół wyższych

KRAKÓW (old). Celem ułatwienia studiów młodzieży woj. krakowskiego prezydium WRN wypłaciło w ostatnim czasie studentom szkół wyższych i średnich jednorazowe stypendia. W przyszłości prezydium WRN postanowiło udzielać stałe stypendia miesięczne kandydatom przedstawionym przez Komisję Oświatową WRN.

32 miliony zł. z Funduszu Wyrównawczego na odbudowę dróg w woj. krakowskim

KRAKÓW. (old). Województwo krakowskie znane było już przed wojną ze swoich złych dróg. Jeżeli doda się do tego zniszczenia wojenne, to w wyniku otrzymamy setki kilometrów drog zniszczonych, które utrudniają komunikację. Krakowski Urząd Wojewódzki od roku 1945 prowadzi intensywną akcję odbudowy i przebudowy dróg, na całym podległym mu terenie. Akcja ta mimo dużych wyników pozytyw-

wnych, natrafia stale na przeszkody, z których główną jest brak odpowiednich funduszy.

Niektóre powiaty opodatkowały się wprawdzie dobrovolnie na cele odbudowy (np. powiat krakowski) inne jednak borykają się z wielkimi trudnościami finansowymi. Wobec tego Zarząd Samorządowego Funduszu Wyrównawczego przydzielił na województwo krakowskie kwotę 32 miliony zł. na budowę dróg, łączących siedziby gmin z siecią dróg o nawierzchni twardej. Prezydium Woj. Rady Narodowej zawierdziło plan rozdziału powyższej sumy na powiaty. Ponadto Zarząd Samorządowego Funduszu Wyrównawczego przydzielił 34 miliony zł. na budowę dróg na Spiszu i Orawie.

Należy się przeto spodziewać, iż po wykorzystaniu przyznanych funduszy, stan dróg w naszym województwie ulegnie znacznej poprawie. Poszczególne rady terenowe wykazują dużo aktywności na odcinku inwestycji, jak również i ludność całego województwa, które na cele odbudowy chętnie się opodatkowuje i ze zrozumieniem podchodzi do prac szarwarkowych.

Uwaga lokatorów domów administrowanych przez Zarząd Nieruchomości!

KRAKÓW (zjaw). Dekret z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali, który wchodzi w życie z dniem 1 września br. przewiduje (art. 3 i 4) stosowanie do pewnej kategorii lokatorów ulgi w zapłacie czynszu za mieszkanie. W związku z powyższym Miejski Zarząd Nieruchomości wzywa lokatorów, mieszkających w domach administrowanych przez Miejski Zarząd Nieruchomości, aby najpóźniej do dnia 25 bm. przedłożyli w odpowiednim rejonie właściwe zaświadczenia na podstawie których będzie można stosować przy zapłacie czynszu przewidziane dekretom ulgi.

Biblioteka publiczna powstanie w każdej gminie

KRAKÓW (old). Komisja Oświatowa przy WRN prowadzi energiczną działalność w kierunku podniesienia czytelnictwa wśród jak najszerszych mas. W tym celu czynione są starania, aby w każdej gminie znajdowała się biblioteka publiczna.

Sprawami bibliotek zajmuje się utworzony na podstawie odpowiedniego dekretu oraz uchwały Rady Państwa — Wojewódzki Komitet Biblioteczny. Komitet ten ustalił już szczegółowy plan działania, przy czym jako najważniejsze zadanie określono odpowiedzialne kierowanie komitetami powiatowymi i gminnymi oraz dopilnowanie należytego finansowania przez samorząd, akcji bibliotecznej.

Zlot członkiń Ligi Kobiet we Wrocławiu

KRAKÓW. Dnia 27 bm. przyjeżdża do Wrocławia p. Eugenia Cotton, przewodnicząca Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet. W związku z tym Zarząd Główny Ligi Kobiet organizuje w tymże dniu we Wrocławiu zlot członkiń L. K. ze wszystkich województw.

Woj. Zarząd L. K. w Krakowie, aby udostępnić swym członkiniom udział w zlocie oraz zwiedzenie Wystawy Ziem Odzyskanych organizuje dnia 26 bm. wycieczkę do Wrocławia.

Wszelkich informacji udziela oraz przyjmuje zgłoszenia do dnia 24 bm. Woj. Zarząd Ligi Kobiet — Karmelicka 51 — i Miejski Zarząd Ligi Kobiet — I Maja 1.

Koszta przejazdu tam i z powrotem wraz z biletem wstępu na Wystawę wynoszą 820 zł

Kursy Handlowe NOWAKA
roczne, 1/2-roczne, 2 mies.
księgowości, prędkobieżnej
Kraków, FLORIAŃSKA 28, tel. 538-25

PAŃSTW. LUNAPARK Nr. 1
w Wesołym Miasteczku
obok Parku Jordana
czynny codziennie
bez względu na pogodę.

I tak można uzyskać informacje o wypadku

„We Wiśle utopił się kilkunastoletni harcerz” — z tych kilku słów składa się informacja i to było wszystko. Redaktor kroniki miejskiej wydał odpowiednie polecenie jednemu z reporterów, który natychmiast zatelefonował na Wodny Posterunek M. O.

— Halo! Tu Echo! Jak nazywał się i gdzie mieszkał harcerz, który utonął?

— A czy Pan coś wie o tym wypadku? Nie? — No to nie będzie Pan wiedział!

Mimo powyższej „rozmówki” reporter oświadczył, że zaraz przyniesie wiadomości ze wszystkimi szczegółami i wyszedł bliiski tak zwanej wściekizny.

Kilkanaście minut po tym liczna grupa, zwykle kąpiących piłkę nad Wisłą lub pluskających się we wodzie chłopaków została wciągnięta do „wielkiej akcji poszukiwawczej”. Mili „detektywi” ochoczo wzięli się do pracy.

Poszukiwania zakończyły się pełnym sukcesem i po upływie niecałej godziny reporter po rozmowie z naocznyimi świadkami wypadku zatelefonował do redakcji:

Około godziny 14-tej, 16-letni

WYROK w sprawie Ratajczaka zapadnie jutro

KRAKÓW (zjaw). W dniu jutrzejszym w Sądzie Okręgowym zapadnie wyrok w głównym swoim czasie procesie przeciwko komendantowi posterunku policji granatowej w Niepołomicach, Janowi Ratajczakowi oraz jego podwładnemu Brennerowi.

W okresie pełnienia swej służby Ratajczak znegował się w wyrafinowany sposób nad miejscową ludnością polską i żydowską, biorąc o sobiście udział w łapankach i rozstrzelaniach.

Wielu mieszkańców Niepołomic i okolicy na skutek jego donosów, zostało wywiezionych do obozów koncentracyjnych, gdzie znaczna ich część poniosła śmierć.

Chromy Seweryn (zam. przy ul. Zamkowej 18) wraz ze swym młodszym bratem grał nad Wisłą w piłkę. W pewnym momencie kopnięta silnie piłka wpadła do rzeki. Starszy z chłopców bez namysłu wskoczył do wody, wyłowił piłkę i wyrzucił ją na brzeg, sam jednak dostał tak zwanego skurczu i utonął.

Szef miechowskiego gestapo przed Sądem

KRAKÓW (zjaw). W dniu jutrzejszym w Sądzie Okręgowym Wydział VII Karny rozpocznie się proces przeciwko Filipowi Riedingerowi, który w czasie okupacji pełnił funkcję szefa gestapo i policji w Miechowie.

Akt oskarżenia zarzuca Riedingerowi m. in. udział w łapankach i egzekucjach ludności polskiej oraz w akcji przesiedleńczej Żydów.

W ciągu poprzednich rozpraw (proces był już kilkakrotnie odraczany) przesłuchani świadkowie nie potwierdzili tezy obronnej oskarżonego, który rzekomo miał się kontaktować z oddziałami polskich partyzantów.

Świadkowie, którzy zeznawać będą w dniu jutrzejszym naświetla niewątpliwie wyraźniej sylwetkę tego hitlerowskiego zbrodniarza.

Tydzień Straży Pożarnych

KRAKÓW (x). W czasie od 22—29 bm. straża pożarna na terenie całego kraju urządza swój tydzień propagandowy. Społeczeństwo odnoszące się zawsze bardzo przychylnie do działalności straży pożarnych poprzez niewątpliwie i tym razem wysiłki tej organizacji, szczególnie jeżeli chodzi o zasilenie jej funduszy potrzebnych na sprzęt techniczny.

W tym roku w czasie „Tygodnia” w akcji propagandowej i zbórkowej stają do pomocy strażom oddziały ORMO — jako bratnia organizacja terenowa.

Wyrok na Bühlerze wykonany

KRAKÓW (x). W dniu wczorajszym wykonany został w Krakowie wyrok na Józefie Bühlerze, byłym szefie „rządu Generalnego Gubernatorstwa”.

Wojewódzki Komitet Obywatelski WZO powstał w Krakowie

KRAKÓW. W Krakowie powstał ostatecznie Wojewódzki Komitet Wystawy Ziem Odzyskanych z wiceprzewodniczącym WRN Eustachiewiczem na czele. W skład Komitetu weszło 16 osób spośród przedstawicieli miejscowych instytucji, organizacji i partii politycznych. Komitet określił obszerny program prac, mających na celu organizację masowego ruchu wycieczkowego z terenu woj. krakowskiego na Wystawę Ziem Odzyskanych.

SPORT

Dobre wyniki lekkoatletyczne w trzecim dniu Igrzysk Związków Zawodowych

W trzecim dniu Ogólnopolskich Igrzysk Zw. Zaw. w zawodach lekkoatletycznych uzyskano szereg dobrych wyników. Sztafeta żeńska Spółdzielców pobila rekord klubowy Polski, uzyskując czas 52,2 sek.

W skoku wzwyż Zwoliński osiągnął wynik 181 cm.

Sensacją była porażka Nowakowej, która zajęła drugie miejsce skokiem 506 cm za Gębolską 520 cm.

Dobry poziom wykazali średniostansowcy w biegu na 1500 m. Dokładne wyniki finałowych konkurencji lekkoatletycznych podamy w jutrzejszym „Piłkarzu”.

Półfinały w piłce ręcznej

W siatkówce męskiej do finału zakwalifikowali się Kolejarze po zwycięstwie nad Skorzany 2:10 (15:7, 15:10) oraz Spółdzielcy, którzy wygrali z Włókniarzami 2:1 (11:15, 15:8, 15:8).

Również do finału w siatkówce żeńskiej zakwalifikowały się zespoły Kolejarzy i Spółdzielców, po zwycięstwie nad Górnikami i Włókniarzami. Półfinałowe spotkania w szczyptorniaku przyniosły następujące wyniki:

BUDOWLANI — METALOWCY 14:7 8:5

Lepsza technicznie drużyna Budowlanych oparta na szczyptornistach AKS-u odniosła zdecydowane zwycięstwo.

KOLEJARZE — SAMORZĄDOWCY 6:5 (1:3)

Mimo, iż na trzy minuty przed końcem prowadzili Samorządowcy 5:3, ześli z boiska pokonani.

Gra była ostra, miejscami brutalna.

Wyniki konkurencji pływackich i gimnastycznych podamy w numerze jutrzejszym.

„Orleń” — Wisła 4:3 (2:0)

Rozegrane w sobotę na boisku Wisły spotkanie piłkarskie pomiędzy rezerwami Krakowa złożoną z „Orleń”, a ligową Wisłą zakończyło się po bardzo ciekawej grze zasłużonym zwycięstwem „Orleń” w stosunku 4:3.

W meczu tym trzej zawodnicy Wisły: Sołtyśk, Gięrgiel i Filek obchodzili swe jubileusowe spotkanie. Bramki dla „Orleń” zdobyli: Stadler dwie, Wawrusiak i BoczarSKI po jednej, dla Wisły Kohut (z wolnego), Rupa i jedna „samobójcza”.

Zaznaczyć należy że Wisła wystąpiła do tego spotkania bez Gracza i Flanka, a Mamoń grał dopiero od pauzy.

Sędziował słabo p. Gieras. Widzów 2.500.

Szczegółowe sprawozdanie z powyższych zawodów podamy w jutrzejszym numerze „Piłkarza”.

Z ostatniej chwili

Czechosłowacja wygrywa grę podwójną

BOSTON. W drugim dniu finałowego spotkania międzynarodowego pucharu Davisa Australia—Czechosłowacja, para czechosłowacka Drobný i Cerník pokonała po zaciekłej walce parę australijską Long i Brown 10:6, 4:6, 6:3, 6:4. W ten sposób po 2 dniach spotkania prowadzi Australia 2:1.

pozostałe wyniki drugiego dnia Igrzysk Związków Zawodowych

LEKKOATLETYKA:
 Skok wzwyż pań: 1) Penners (Kolej) — 140 cm, 2) Pankówna (Metal) — 140 cm, 3) Łódzka (Włók.) — 140 cm.
 100 metrów pań półfinały:
 Pierwszy przedbieg: 1) Hejducka (Metal) — 12,8 sek., 2) Gębosiówna (Międzyzw.) — 12,9 sek., 3) Mitan (Międzyzw.) — 13,4 sek.
 Drugi przedbieg: 1) Brockówna (Spółdz.) — 12,7 sek., 2) Siomczewska (Włók.) — 13 sek., 3) Gburkówna (Spółdz.) — 13,3 sek.
 800 m pań: 1) Cieślakówna (Odz.) — 2:21,8 min., 2) Sumińska (Cukr.) — 2:22,2 min., 3) Wasilewska (Metal) — 2:58,5 min.
 W pchnięciu kulą mężczyzn pierwsze miejsce zajął Łomowski (Budowl.) — 14,66 m. przed Gierutą (Samorz.) — 14,61 m i Krzyżanowski (Spółdz.) — 13,89 m.
 W sztafecie 4x100 mężczyzn rozegrano przedbiegi, w których do finału zakwalifikowali się: Kolejarze, Chemicy, Samorządowcy, Spółdzielcy, Metalowcy i Górniczy.
 Rzut oszczepem pań wygrała Stachowiczówna (Międzyzw.) słabym stosunkowo rzutem — 36,66 m przed Szędzielorzówną (Chemicy) — 36,30 i Góralska (Spółdz.).

BOKS
 Po walkach ćwierćfinałowych, do półfinału zakwalifikowali się:
 Waga musza: Lindner (Spółz.), Sylwester (Cukr.), Kargier (Włók.) i Gorawski (Metal).
 Waga kogucia: Kujawa (Spółdz.), Brzózka (Chem.), Grzywoz (Górn.), Stanikowski (Włók.).
 Waga piórkowa: zwycięzcy z dnia czwartkowego przeszli do półfinałów, z których wyłonieni finaliści spotkają się w walkach finałowych, które odbędą się w niedzielę.
 Waga lekka: Krysiak (Chem.), Kottas (Samorz.), Stefanik (Włók.), Rademacher (Metal).
 Waga półśrednia: Borowski (Spółdzielcy), Grątkowski (Budowl.), Pałński (Cukr.), Michalak (Górn.).
 Waga średnia: Kossowski (Bud.), Trzesowski (Włók.), Rapacz Sam., Cebulak (Cukrow.).

Waga półciężka: Bork (Leśnicy), Szczypiński (Kolej), Rudzki (Spółdzielcy), Paterok (Górn.).
 Waga ciężka: Flisikowski (Spółdz.), Klimecki (Spółz.), Stec (Chem.), Jaskuła (Włók.).

PIĘKA RĘCZNA
 Do półfinałów w koszykowie zakwalifikowały się następujące zespoły: Kolejarze, Budowlani, Chemicy, Spółdzielcy.
 W szczyptorniaku: Samorządowcy, Kolejarze, Budowlani i Metalowcy.
PIĘKA NOŻNA
 W półfinałowych spotkaniach piłkarskich drużyna Samorządowców, złożona z graczy Cracovii i Syreny, rozegrała spotkanie z Metalowcami. W normalnym czasie wynik brzmiał 2:2 (0:0). Po dogrywce Samorządowcy uzyskali jedną bramkę, kwalifikując się tym samym do finału.
 Drugim finalistą zostali Chemicy, którzy pokonali Górników 5:1 (1:1).

Przyjazd piłkarzy Jugosławii

WARSZAWA, Reprezentacja piłkarska Jugosławii, która w dniu 25 bm. spotka się z reprezentacją Polski na stadionie WP w Warszawie, przybyła do stolicy Polski dziś, w niedzielę 22 bm. o godz. 8 rano.

Australia prowadzi 2:0 z Czechosłowacją

BOSTON. Międzystrefowy finał pucharu Davisa Australia-Czechosłowacja rozpoczął się grami pojedynczymi.

W pierwszym spotkaniu Australijczyk Quist pokonał Cernika 6:2, 13:11, 6:0.

Drugie spotkanie Sidwell—Drobny, zakończyło się po czteroseciowej zaciętej walce, zwycięstwem Australijczyka w stosunku 6:3, 6:2, 9:11, 14:12.

W ten sposób po pierwszym dniu spotkania Australia prowadzi 2:0.
Hakoah we Wrocławiu
 WROCŁAW. Słynna ongiś drużyna piłkarska wiedeńskiego Hakoah'u rozegra w połowie września kilka spotkań w Polsce.
 Pierwszy mecz rozegra drużyna wiedeńska we Wrocławiu.

Dokąd dziś pójdziemy?

Niedziela dzisiejsza nie przyniesie wyjątkowo żadnych imprez w Krakowie.

Entuzjastami piłki nożnej nie będą świadkami żadnego meczu ligowego, gdyż, jak wiadomo, dwa kluby krakowskie: Cracovia i Garbarnia biorą udział w Ogólnopolskich Igrzyskach Zw. Zawod. w Warszawie, a Wisła daje swych zawodników do reprezentacji Krakowa na dzisiejszy mecz z Tarnowem.

Jedyną poważniejszą imprezą piłkarską będzie decydujący o wejście do A-klasy mecz Łobzowianki z Trzebinią. Poniżej podajemy wykaz dzisiejszych imprez piłkarskich:

O WEJŚCIE DO KLASY A

Boisko Łobzowianki, godz. 17: Trzebiń—Łobzowianka.

Nowy Targ, godz. 17: Okocimski—Podhale.

O WEJŚCIE DO KLASY B

Boisko Wołanki, godz. 17: Czarnochowice—Wołanka.

Boisko Miechowa, godz. 17: Spolem—Miechów.

SPOTKANIA MIĘDZYMIASTOWE

Boisko Tarnovii, godz. 17: Kraków—Tarnów.

SPOTKANIA TOWARZYSKIE W KRAKOWIE

Nadwiślan—Bronowianka
 Tęcza—Dębnicki
 Gwardia (Chrzanów) — Gwardia (Kraków).

Na kortach świata

(WH) Asboth zdobył mistrzostwo Węgier zwyciężając bezapelacyjnie Krajcika (CSR) w finale 6:2, 6:1, 6:2. Młody Czech pokonał jednak w półfinale reprezentanta Węgier Stolpę 6:3, 5:7, 6:4, 4:6, 6:3.

W rozgrywkach kobiecych Erdösi pokonała Miskową 6:3, 6:3 i spotkała się w finale z Hidaszi, która wyeliminowała Körmecczy 7:5, 6:3.

Drugą wielką nadzieją Czechosłowacji w tenisie obok Krajcika jest Jeżiszek. W finale mistrzostw Brna zwyciężył on Smolhńskiego 6:4, 8:6, 1:6, 5:7, 7:5.

W New Jersey (USA) Parker pokonał w finale swego rywala pretendującego do drużyny Davis-cupowej Schroedera 6:2, 9:7, 6:2.

To i owo ze sportu

ARTUR (Wisła), doskonały napastnik krakowskiej Wisły przeniósł się na Dolny Śląsk i trenuje jako trener-amator drużynę A-klasową ZMP Ząbkowice. Artur w drużynie tej grać będzie także na pozycji środkowego napastnika.

GOLDSTEIN przedwojenny piłkarz krakowskiej Makkabi — osiedlił się w Wałbrzychu, gdzie podpisał deklarację do tamtejszej „Victorii”.

ADAMCZYK (Odra Wrocław) najlepszy polski lekkoatleta przeniósł się do Poznania, gdzie występować będzie w barwach ZZK.

PRACE PRZY ROZBUDOWIE STADIONU RUCHU Chorzów są na ukończeniu.

Stadion ten pomieści wygodnie 60 tys. widzów. Jako pierwszy mecz na kompletnie wykończonym już stadionie, rozegrane zostanie w dniu 2 września br. spotkanie o puchar im. śp. Józefa Kałuży — Śląsk—Kraków.

SZCZUREK (Legia) według uporczywie krążących pogłosek, po zakończeniu tegorocznych mistrzostw Klasy Państwowej, powróci na stałe do rodzinnego Krakowa i zasili jedną z tujejszych drużyn ligowych.

KRAKOWSKI AZS, obchodzić będzie w dniu 17—24 października br. jubileusz 40-lecia. W ramach jubileuszu zorganizowany zostanie cały szereg imprez sportowych.

SAMOCHODOWY WYŚCIG PO ULICACH KRAKOWA O „ZŁOTY LAUR WAWELU”, organizuje krakowski Automobilklub w dniu 12 września na trasie: ul. Grzegorzeczka — Rzeźnicza — Masarska — Daszyńskiego.

PO WYSTĘPACH W ZABRZU I BIELSKU, w dniu 12 września reprezentacyjna ekipa konna WP, organizuje w Krakowie propagandowe zawody hippiczne.

POCHOPIN, b. piłkarz chorzowskiego AKS i bytomskiej Polonii, prowadzi obecnie treningi dolnośląskiego klubu ZKS Bielawianka i grywa w nim na pozycji prawoskrzydłowego. (Z. O.)

Sympatycznym gimnastyzkom Korony dziękujemy za nadesłane pozdrowienia z obozu w Złociu.

Piłkarzom Garbarni dziękujemy za pozdrowienia z Igrzysk Sportowych Zw. Zawod. w Warszawie.

MIEJSKA KOLEJ ELEKTRYCZNA
 ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na dostawę:
 134 szt. kołnierzy baranich, do przyplanania na płaszcze zimowe, podszytych sukniem, zapinanych na haftkę.
 522 par rękawic baranich jednopalcowych.
 Blizszych informacji udziela oraz podkłady ofertowe wydaje Biuro Zakupów M. K. E. w Krakowie, ul. św. Wawrzynca 15.
 Oferty w zalakowanych kopertach bezfirmowych z napisem: „Oferta na kołnierze i rękawice baranie” należy składać w Biurze Zakupów M. K. E. do dnia 13. IX. 1948 r., godzina 10.
 Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 10.15.
 Do oferty należy załączyć kwit na wpłacone w kasie M. K. E. wadium w wysokości 1 proc. oferowanej kwoty.
 Zastrzeżenie prawo wyboru dowolnego oferenta, jak również prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.
 2099-K

Miejskie Zakłady Ceramiczne w Krakowie
 ul. Potockiego 8
 ogłaszają
PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na odbudowę sztucznej suszarni dachówki syst. Kellera,
 a mianowicie:
 1) roboty remontowe suszarni.
 2) rozbudowa gnojowni na glinę.
 3) wykonanie instalacji centralnego (parowego) ogrzewania suszarni, hali produkcyjnej i gnojowni.
 Podkłady ofertowe za opłatą 21 300.— od sztuki wydaje biższych informacji z przegladaniem planów — udziela Dyrektor Zakładów — pokój Nr. 1.
 Oferty w przepisowo zalakowanych podwójnych kopertach z odpowiednim napisem, dotyczącym roboty, należy składać w kancelarii M. Z. C. pokój Nr 5 do dnia 31 sierpnia br., w którym to dniu o godz. 10-tej nastąpi ich otwarcie.
 Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone w Komunalnej Kasie Oszczędności a. Krakowa na konto M. Z. C. Nr 50804, wadium w wysokości 1 proc. oferowanej kwoty.
 Miejskie Zakłady Ceramiczne zastrzegają sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, jak też unieważnienia przetargu w całości lub w części bez podania powodów.
 2107-K

WYDZIAŁ POWIATOWY W BRZESKU
 ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na wykonanie dobudowy leżalni w Szpitalu Powiatowym w Brzesku.
 Szepe kosztorysy do przetargu można otrzymać w biurze Wydziału Powiatowego w Brzesku, od dnia 16. VIII. 1948 r. w godzinach urzędowych.
 Otwarcie ofert nastąpi dnia 4 września 1948 r. o godzinie 10-tej rano w Wydziale Powiatowym.
 Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, częściowego lub całkowitego unieważnienia przetargu bez podania powodów i odszkodowania.
 2108-K
 Przewodniczący Wydziału Powiat.:
 Starosta Powiatowy (—) A. KOWALIK

PRZETARG NIEOGRANICZONY nr 48/48
 Zarząd Odbudowy Kolei Państwowych w Krakowie
 ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na:
wykonanie wierceń próbnych około 40 otworów pod fundamenty mostów w Grybowie i Dobrej.
 Formularze ofertowe, informacje i wgląd do planów można otrzymać w Wydziale Technicznym Zarządu Kraków, ul. Faworiańska 8, pokój Nr. 23, II p.
 Oferty sporządzone w przepisany sposób należy składać do skrzynki przetargowej, umieszczonej w Wydziale Ogólnym Zarządu, pokój Nr. 21, II p., do dnia 3 września 1948 roku, godz. 10-tej.
 Wadium w wysokości dwa proc. oferowanej sumy wpłaca się do Kasy Zarządu lub na konto Zarządu Odbudowy K. P., Kraków w P. K. O. na Nr. IV-1183, a kwit załącza się do złożonej oferty.
 Otwarcie ofert nastąpi w pokoju Nr. 13, II p. dnia 3 września 1948 r. o godz. 10.30.
 Zarząd Odbudowy zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania powodów.
 Kraków, dnia 20 sierpnia 1948 r.
 2110-K
 Zarząd Odbudowy K. P. w Krakowie

Zjednoczone Zakłady Przemysłu Farmaceutycznego
 Wytwórnia Nr. 10 w Krakowie
 ul. Mogiilska 80
 ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na sprzedaż konia pociągowego oraz 1950 kg pokrzywy suszonych.
 Powyższe można oglądać w godzinach od 8 do 13 codziennie. Oferty należy składać w Biurze Sprzedaży z uwagą: „Oferta na zakup”. Oprócz tego należy złożyć wadium w wysokości 1% sumy oferowanej. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 7. IX. 1948.
 Fabryka zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania powodów.
 2113-G

STOŻKI DO LODÓW
 Wafle kwadratowe Wafle tortowe
 znane ze swej pierwszorzędnej jakości — poleca
Faworyt
 Krakow, SEBASTIANA 4. Tel. 507-95
 2044-K

Sprzedaż
 SPRZEDAM motor D.K.W. 500, 250, 200 — bardzo dobry stan. Rzasa, Krowoderska 61. Sklep. 408-g
 SPRZEDAM warsztat mechaniczny z urządzeniem, maszynami i narzędziami. Wiadomość „Echo” pod „WARSZTAT”. 2082-k
 SPRZEDAM magiel elektryczną, nowoczesną, tanią. — Wiadomość Kraków, Augustyńska 15. 404-z

Unieważnienia
 UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty osobiste podczas przejazdu z Niemiec do Polski. Kawiak Michał, Koszowa, powiat Przemyski. 2109-k
 SKRADZIONO dokumenty: świadectwa szkolne, metrykę urodzenia na nazwisko Lorek Krystyna oraz dekrety awansów PKP przyjęcie do służby na PKP, dekret zaliczający lata służby, metrykę urodzenia i metrykę ślubu na nazwisko Emilia Lorek oraz metrykę śmierci na Lorek Jan. 65.

Polecam aptekom i drogeriom
 z własnej fabrykacji:
 Liol — kreolinę — octan glinki — pokost namiastek — lak do butelek — olej do palenia — pastę do pasów — szare mydło gat. I. — ultramarynę w listkach — chlorok w paczkach i wszelkie chemikalia
STEFAN KARPIŃSKI
 Wytwórnia i Hurt Drogerijny
 POZNAŃ, ul. Grunwaldzka 27 — Tel. 73-07, 65-59
 2091-K

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Krakowskiego
 poszukuje:
 3 inżynierów i 4 techników elektryków chcących się specjalizować w projektowaniu i budowie urządzeń elektrycznych najwyższych napięć;
 1 inżyniera statyka — żelbetnika;
 4 kęślarzy z duża praktyką;
 1 technika elektryka do spraw zaopatrzeniowych;
 1 technika na stanowisko referenta O. H. P.;
 3 księgowych ze znajomością księgowości przemysłowej i praktyką w przedsiębiorstwach przemysłowych;
 1 maszynistki-stenotypistki;
 1 maszynistki.
 Podania wraz z dokładnymi życiorysami należy składać w sekretariacie Wydziału Personalnego Z. E. O. K. Kraków, Al. Mickiewicza 33.

A. FISCHHAB
 KRAKÓW
 KRAKÓW GRODZKA 40
 TEL. 260-9
 PŁYTY
 SZYLDY
 ETYKIETY TROCZONE
 W RÓŻNYCH KOLORACH

OPONY DĘTKI
 Good-Year i „Bata”
 Wszystkie wymiary osobowe
 poleca
„REKORD”
 Warszawa
 ul. Książęca 11.
 telefon 8-73-81.
 2111-K

Maria Filipczak-Mastowska
ASTRO-GRAFOLOGI
 przybyła na krótki czas
 Przeprowadza z pisma i z fotografii. Godz. przyjęcie 10—13 i 15—18.
 Kraków
 KROWDERSKA 6, m. 23
 w podwórzu, parter. 213305

300.000 zł.
 na Nr. 24460
200.000 zł.
 na Nr. 85270
100.000 zł.
 na Nr. 6792
100.000 zł.
 na Nr. 85286
 to większe wygrane
 w 4 klasie 53 loterii
W Kolekturze WSPÓLNOTA
 Kraków
 PI.WW.ŚWIĘTYCH 8
 Telefon 540-32
 Losy do I klasy już nadeszły. 2106-K

Ogłaszajcie się
 w „Echu”

Koncert na drewnianych rogach

Kiedy turysta znajdzie się na wyznach szwajcarskich, często słyszy, zwłaszcza w niedzielę, potężne dźwięki wydobywane z olbrzymich drewnianych rogów. Turysta sądzi, że rogi te są używane do zwolowania bydła. Tak jednak nie jest. Wykonanie takiego rogu jest wielką

sztuką i tajemnicę jego zna tylko paru Szwajcarów. Wyrabia się go z odpowiednio krzywego drzewa, które się drąży, następnie skleja i suszy. Głos jego jest bardzo donośny i daleko słyszalny. Na zdjęciu widzimy „koncert“ na takich rogach.

Karabiny maszynowe i taksometry znane były już w starożytności

Najgroźniejsza broń naszych czasów, karabin maszynowy, używany był — jak świadczą o tym wyniki współczesnych badań — już w wojsku rzymskim za panowania Juliusza Cezara. Większość sukcesów militarnych, szybkość operacji wojennych, popłoch, wywoływany tak często u wroga, wódz rzymski osiągać miał dzięki ogromnym, automatycznie działającym łukom, wyrzucającym 120 strzał na minutę. Łuki te były połączone z aparatami rotacyjnymi o ręcznym napędzie, których działanie napinało i zwalniało cieżką łuk. Każdemu jej napięciu towarzyszyło „ładowanie“ łuku, po czym strzala wskakiwała w swoje miejsce i następował strzał. Broń ta, fabrykowana w „zakładach broni i amunicji“ przy Via Appia w Rzymie, działała zastraszająco. Żniwo śmiertelne tej broni nie było obfite, gdyż zbyt wielką celnością „karabiny“ te nie grzeszyły. Ale za to demoralizowały one oddziały nieprzyjacielskie masą strzał, 120 na minutę, którą ich zasypywały. Widziano w tym udział jakichś „nieczystych“ sił i... uciekano, gdzie pieprz rośnie.

Oczywiście w porównaniu z współczesnymi karabinami maszynowymi, wyrzucającymi do 1.200 pocisków na minutę, działającymi jak potężne kosy, mogącymi kłaść pokotem całe bataliony, w porównaniu z tą straszliwą bronią, owe „automaty rzymskie“ to zabawka dziecinna. Było to jednak dwa tysiące lat temu. Postęp więc jak na owe czasy ogromny. Drugim wynalazkiem, którego prawzór znajduje się również w starożytnym Rzymie, są taksometry. Oczywiście nie na samochodach, ale na zwykłych zaprzęgach konnych, coś jak dzisiejsze dorożki z licznikami. „Oryginalne“ to jednak były liczniki. Do jednego z kół wozu przymocowane było mniejsze koło zębate. Przy każdym obrocie większego koła o 360 stopni, mniejsze przesuwało się o jeden ząb. Za obrotem zaś zębatego koła o 360 stopni, wyskakiwała kulka, która wpadała do specjalnego pudełka. Po skończonej jeździe woźnica obliczał ilość kulek, a pasażer płacił tak, jak my dziś w taksówkach, zależnie od długości przebytej drogi.

MŁODE KANGURY

są bardzo żywe i zabawne. Każda zabawa na świeżym powietrzu kończy się przeważnie walką zapasniczą — jak to widzimy na zdjęciu.

SUKCESY FILMU POLSKIEGO

NA FESTIWALU W MARIANSKICH ŁAŻNIACH

Jak wiadomo, w obu festiwalach, tj. w międzynarod. festiwalu w Mariąńskich Łaźniach i w festiwalu robotniczym w Żlinie, film polski „Oświęcim“ („Ostatni Etap“) zdobył dwie najwyższe nagrody. Jest to sukces, nie notowany w dziejach filmu polskiego.

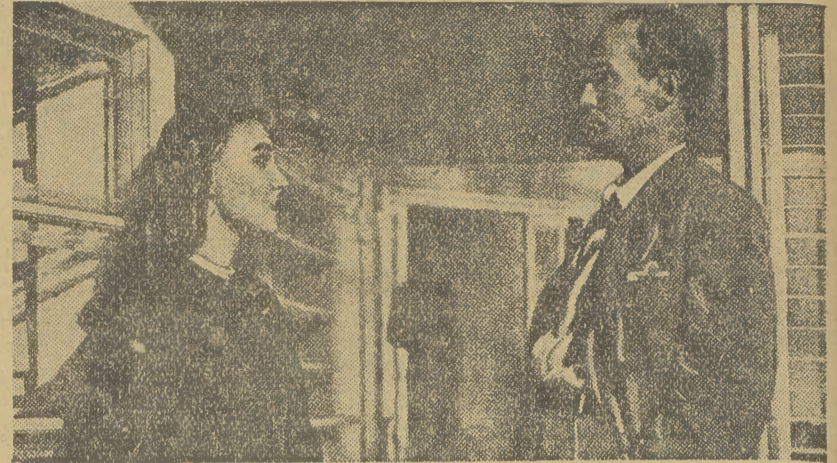
W festiwalu w Mariąńskich Łaźniach wzięło udział 18 państw (25 narodów); wyświetlano ogółem 26 filmów długo- i 57 krótkometrażowych. Pierwsza nagroda (Grand Prix) przyznana została filmowi polskiemu jednomyślnie.

Dwie dalsze nagrody otrzymały filmy radzieckie: „Zagadnienie rosyjskie“ (nagroda Pokoju) i „Opowieść o Ziemi Syberyjskiej“ (nagroda Pokoju).

Pokaz filmu polskiego poprzedzony był przemówieniami wybitnego czechosłow. działacza i publicysty filmowego Vanioka, dyr. Lewickiego oraz współautorki scenariusza Gerdy Schneider. Nakreśliła ona dzieje powstania filmu, którego idea zrodziła się i dojrzewała w samym Oświęcimiu, gdzie Gerda Schneider

Barbara Drapińska w „Ostatnim etapie“

Kuzmłna i Aksekow w filmie „Zagadnienie rosyjskie“ (Nagroda Pokoju)

wraz z Wandą Jakubowską — realizatorką filmu — były więzione.

Obecnej na pokazie wykonawczyni jednej z ról głównych w filmie, Barbarze Drapińskiej, grającej obecnie w jednym z filmów czechosłowackich, publiczność zgromadziła po pokazie gorącą owację.

O ile festiwal w Mariąńskich Łaźniach utrzymany był w charakterze dotychczasowych festiwalów filmowych, w których jury składa się z przedstawicieli sfer filmowych i artystycznych, o tyle festiwal w Żlinie całkowicie odbiegał od tradycji imprez tego rodzaju. Festiwal ten, urządzony w ośrodku czysto przemysłowym, był przeznaczony dla sfer robotniczych, a także jury składało się wyłącznie z przedstawicieli tych sfer. Festiwal ten, nie mający dotychczas precedensu, był urządzony w olbrzymim — największym w Europie kinoteatrze pod gołym niebem. Pierwszy pokaz filmu polskiego zgromadził ok. 20 tys. widzów. Wyświetlanie filmu poprzedzone było podniesieniem flagi polskiej. Film spotkał się z gorącym przyjęciem publiczności robotniczej, która manifestowała na cześć Polski.

Festiwal żliński, który był imprezą o charakterze eksperymentalnym, był doskonale zorganizowany i wzbudził wielkie zainteresowanie fachowych kół filmowych.

Historia bez słów

RZECZY CIEKAWE

LINA HOLOWNICZA Z NYLONU

Lina holownicza, sporządzona z nici nylonowej, okazała się rekordzistką wytrzymałości.

Lina taką połączono dwa holowniki. Miała ona około 40 m długości i około 17 cm w obwodzie. Po założeniu liny oba holowniki ruszyły w przeciwnych kierunkach. Silniki obu holowników miały 2000 KM.

Lina z nylonu wytrzymała napór obu sił odśrodkowych i nie pękła.

WŁOS LUDZKI GRUBSZY OD... DĘBU

Mikroskop elektronowy należy do wielkich wynalazków naszego wieku. Najsilniejszy, zwykły mikroskop, posługujący się soczewkami, powiększał np. grubość włosa ludzkiego tak, że wypadał on jak lina okrętowa. Mikroskop elektronowy powiększający sto tysięcy razy, nadał włosowi ludzkiemu grubość pnia starego dębu. Obraz powiększonego przez mikroskop elektronowy przedmiotu rzucany jest na duży ekran. Mi-

skroskop elektronowy umożliwia naukowcom badanie takich drobniń świata organicznego, jak najdrobniejsze bakterie, wirusy itd.

RUCHOME KSIĘGARNIE W AUTOBUSACH

Celem najsprawniejszego zaspokojenia potrzeby książki na wsi, Moskiewskie organizacje księgarskie urządziły ruchome księgarnie w autobusach. Księgarnie te, wyposażone w ostatnie nowości literatury, objeżdżają wsie obwodu moskiewskiego. Posiadają one bogaty wybór literatury naukowo-popularnej, politycznej, artystycznej, oraz książki rolnicze, techniczne i dla dzieci.

Księgarniom objazdowym towarzyszą prelegenci, wygłaszający odczyty na tematy położenia międzynarodowego. Odczyty te stale cieszą się wielką frekwencją.

W ciągu trzech miesięcy działalności ruchome księgarnie odwiedziły dziesiątki kolchozów. Pracownicy wnikliwie badają zainteresowania czytelników, przyjmują zamówienia na rozmaite książki. Po przyjeździe do Moskwy zamówienia te są przekazywane do księgarni stałych, które wysyłają zamówioną literaturę pocztą.

Zagadka świata

Tak pisał naród, który już przed 4500 laty posiadał łazienki, jak wykazują wykopaliska w północno-wschodn. Indiach. Napisy na cegiełkach, które reprodujemy obok, do dziś dnia nie zostały odczytane i stanowią wielką zagadkę dla uczonych